

PRESSMEDDELANDE nr 128/22

Luxemburg den 14 juli 2022

Domstolens dom i mål C-572/21 | CC (Byte av barnets hemvist till ett tredjeland)

En domstol i en medlemsstat behåller inte sin behörighet enligt "Bryssel IIa-förordningen"¹ att avgöra frågan om vårdnaden av ett barn, när barnet under domstolsförfarandet lagligen har bytt hemvist till ett tredjeland som är anslutet till 1996 års Haagkonvention

År 2011 födde CC sonen M i Sverige. CC har haft ensam vårdnad om M sedan han föddes. M bodde i Sverige fram till oktober 2019. Från och med oktober 2019 började M på en internatskola i Ryssland.

I december 2019 ansökte M:s far, VO, om stämning mot CC vid en tingsrätt i Sverige och yrkade att han i första hand skulle tillerkännas ensam vårdnad om M, samt att sonen skulle ha sitt stadigvarande boende hos VO i Sverige. CC yrkade att tingsrätten skulle avvisa VO:s talan eftersom svensk domstol saknar behörighet till följd av att M sedan oktober 2019 har hemvist i Ryssland. Tingsrätten fann att M vid tidpunkten för talans väckande inte hade bytt hemvist till Ryssland och den avslog därför CC:s avvisningsyrkande. Hovrätten över Skåne och Blekinge (Sverige) fastställde tingsrättens beslut att svensk domstol är behörig.

CC överklagade hovrättens beslut till Högsta domstolen (Sverige) och yrkade att prövningstillstånd skulle meddelas. Högsta domstolen har frågat EU-domstolen huruvida artikel 8.1 i Bryssel IIa-förordningen, jämförd med artikel 61 a i samma förordning, ska tolkas så, att en domstol i en medlemsstat som handlägger ett mål om föräldraansvar behåller sin behörighet enligt nämnda artikel 8.1 att avgöra målet, när det barn som målet rör under domstolsförfarandet lagligen har bytt hemvist till ett tredjeland som är anslutet till 1996 års Haagkonvention².

I den dom som meddelats idag konstaterar EU-domstolen att enligt artikel 8.1 i förordning Bryssel IIa-förordningen är det domstolarna i den medlemsstat där barnet har hemvist **vid den tidpunkt då talan väcks** som är behöriga i mål om föräldraansvar. Dessa domstolar är nämligen tack vare den geografiska närheten de som i allmänhet är bäst skickade att bedöma vilka åtgärder som ska vidtas med hänsyn till barnets bästa. Den artikeln är, genom hänvisningen till den tidpunkt då talan väcks vid en domstol i en medlemsstat, ett uttryck för principen om *perpetuatio fori*. Den principen innebär att domstolen inte förlorar sin behörighet även om barnet skulle byta hemvist under domstolsförfarandet. Detta innebär att en domstol i en medlemsstat i princip är behörig i mål om föräldraansvar, inbegripet när tvisten rör förhållandet till ett tredjeland, under förutsättning att barnet vid den tidpunkt då talan väcks har hemvist i den medlemsstaten.

¹ Rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 (EUT L 338, 2003, s. 1).

² Konventionen om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn, som ingicks i Haag den 19 oktober 1996 (nedan kallad 1996 års Haagkonvention), har ratificerats eller tillträtts av samtliga medlemsstater i unionen. Ryska federationen tillträdde denna konvention år 2012 och den är i kraft i den staten sedan den 1 juni 2013.

I artikel 61 a i Bryssel IIa-förordningen föreskrivs att den förordningen, i förhållande till 1996 års Haagkonvention, ska tillämpas "när barnet i fråga har hemvist inom en medlemsstats territorium" **vid den tidpunkt då den behöriga domstolen meddelar sitt avgörande**. Om barnet vid denna tidpunkt inte längre har hemvist i en medlemsstat, utan i ett tredjeland som är anslutet till 1996 års Haagkonvention, ska Bryssel IIa-förordningen upphöra att vara tillämplig till förmån för konventionen.

Artikel 8.1 i Bryssel IIa-förordningen upphör således att vara tillämplig om barnet, innan den behöriga domstolen i en medlemsstat som handlägger ett mål om föräldraansvar har meddelat sitt avgörande, byter hemvist till ett tredjeland som är anslutet till 1996 års Haagkonvention.

EU-domstolen påpekar att den inskränkning i tillämpligheten av artikel 8.1 i Bryssel IIa-förordningen som följer av artikel 61 a i samma förordning, då barnet inte längre har hemvist i en medlemsstat, utan i ett tredjeland som är anslutet till 1996 års Haagkonvention, är även förenlig med unionslagstiftarens avsikt att inte undergräva bestämmelserna i 1996 års Haagkonvention.

EU-domstolen finner att artikel 8.1 i Bryssel IIa-förordningen, jämförd med artikel 61 a i samma förordning, ska tolkas så, att **en domstol i en medlemsstat som handlägger ett mål om föräldraansvar inte behåller sin behörighet enligt artikel 8.1 att avgöra målet, när det barn som målet rör under domstolsförfarandet lagligen har bytt hemvist till ett tredjeland som är anslutet till 1996 års Haagkonvention**.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ (+352 4303 3127)

Håll dig uppdaterad!

